

WASAARADDA WAXBARASHADA IYO TACLIINTA
SARE

IMTIXAANKA FASALKA 8AAD. 2016

AF SOOMAALI

XAFIISKA IMTIXAANAADKA PUNTLAND

WASAARADDA WAXBARASHADA IYO TACLIINTA SARI
XAFIISKA IMTIXAANAADKA PUNTLAND

SOM EXAMS

Code Number

Imtixaanka Fasalka 8aad 2016
Amin 2 Saac iyo 10 Daqiiqo Akhris ah

AF-SOOMAALI

TILMAAMAHA IMTIXAANKA

- Waxaa imtixaanku ka kooban yahay 7 bog
- Tiri bogagga, hadday wax ka maqan yihiin u sheeg ilaaliyaha imtixaanka
- Haku qorin magacaaga iyo Roll lambarkaaga toona warqadda imtixaanka
- Hubi in waraaqda lifaaqu ku dhegen tahay imtixaanka, hadday kaa maqan tahay u sheeg ilaaliyaha imtixaanka.
- Lama ogola waraaqo dheeraad ah
- Jawaabtu hadday kaa qaldanto isku tallaab saar, kadibna qor tan saxda ah.

Imtixaanku wuxuu ka kooban yahay:

QAYBTA	DHIBCAHA	QAYBTA	DHIBCAHA
Qaybta 1aad	25 dhibcood	Qaybta 5aad	20 dhibcood
Qaybta 2aad	10 dhibcood	Qaybta 6aad	5 dhibcood
Qaybta 3aad	10 dhibcood	Qaybta 7aad	10 dhibcood
Qaybta 4aad	20 dhibcood		

Wadarta: 100 Dhibcood

Waxaa

Waxaa iska leh saxaha

QAYBAHA	DHIBCO	QAYBAHA	DHIBCO
QAYBTA 1AAD		QAYBTA 5AAD	
QAYBTA 2AAD		QAYBTA 6AAD	
QAYBTA 3AAD		QAYBTA 7AAD	
QAYBTA 4AAD			
WADAR			%

Akhri Sheekadan kana jawaab su'aalaha ka dambeeya

Bari baa waxaa jiri jirey wiil yar oo fariid ah lana oran jirey Geeddi waxuu lahaa **hal madi ah oo aabahii ku xudun xirey**, wiilku marka uu maalintii geela raaco hashiisa wuu u geedo guri jirey, waxuuna siin jirey xagal caws ah markey u timaado, waana jeclaa, iyaduna markey aragto Geeddi wey u ololi jirtey.

Geeddi aabahiisa baari buu u ahaa meesinkuu raaciyanaah welwel kama qabin, maalin maalmaha ka mid ah ayaa Geeddi loo direy in uu reerka u dhaansho, geeliina la raaciyey kurey isaga ka yar. **Baarcad waxay tawdey Geeddi** markaas bay olol bilowdey daaqa ka soontey.

Kureygii yaraa waxuu maalintii oo dhan weeteeyaba goor harsimo ah buu wiilkii yaraa is yiri gurigii u biyo doono, intaanu ka libdhinba ayey cagaha laabatey oo duurka xushey.

Wiilkii markuu Baarcad tabey baaridoon dhowna kaga quustey ayuu geelii intii kale carraabiyey. Markiiba Geeddi iyo aabahiisa waxay ka war heleen in **Baarcad** la layahay waxayna weesada u biyeysteen baadi doonkeeda balse nasiib daro wey waayeen ilaa caweysinkii dambe ay ka quusteen oo faro maraan la soo laabteen.

Aroortii dambe ayey misna baadi dooneen goor barqo dambe ah ayey raqdii hasha isa soo dul taageen, hareeraha inta ay u raadgoobeen bay libaax baruurteedii dharqadey raadkiisa arkeen." **Illaahay waxaan ugu nidar galay in aynan libaaxow ifka ku wada noolaan** " ayaa uu inta uu qammuunyoodey Geeddi yiri. **"War naftaada ha haligine ina keen"** ayaa aabbahii intuu dhaqaaqay Geeddi ku yiri.

Ka dib markuu guriga caano ka soo **dhammay** ayuu warankiisii **degta** u soo ritey ,oo aabbahiis oo aan arkeyn goobtii Baarcad raqdeedu tiil ku toosey.

Geed raqda u dhowaa buu guradda uga baxay si uu libaaxa Baarcad diley halkaas ugu sugo, Libaaxii waxa uu laqanyadii har subxeed la jifaba **duhur markey noqotey buu soo rakaad doontey,**

Raqdii marka uu jilbaha dhigtey ayuu Geeddi inta uu soo qaatey warankiisii ayuu kellida midig kala hubsadey oo gudub uga saarey tan bidix, libaaxii waa boodey laakiin labo talaabo markuu qaadey buu afweynta goostey oo naf la caarigii kula soo jeestey Geeddi oo afka kala qaadey dabadeedna warankii buu dalqada uga shalwiyey.

Markii libaaxii naftu ka baxdey ayuu haragii libaaxa kala baxay , saantii ayuu gurigii ula hoydey maalmo dabadeed baa nin ganacsato ahi tuuladii yimid kana war helay saanta Geeddi haysto kana siistey lacag badan oo uu qaalin kala baxay , waxaanu geeddi u bixiyey qaalintii markey curatey" **Maandeeq**".

QAYBTA 1AAD SHEEKO

(25 DHIBCOOD)

A) Goobo gali jawaabta saxda ah

10x2=20 dhibcood

- 1) Hashii Geeddi waxaa la oran jirey:
 - a) Maadhiin
 - b) Maandeeq
 - c) c) Baarcad
 - d) d) Gobaad
- 2) Geeddi marka hashiisu u timaado waxuu siin jirey :
 - a) Naq
 - b) Xagal caws ah
 - c) Cusbo
 - d) Dureeme
- 3) Libaaxii Baarcad dilay Geeddi waxuu kala baxay:
 - a) Saantii
 - b) Ciddiyihii
 - c) Ilkihi
 - d) Miciyihii
- 4) Markii baarcad baxsatey Geeddi waa uu
 - a) Seexdey
 - b) dhaanshey
 - c) Sahanshey
 - d) arooriyey
- 5) Codka geelu sameeyo waxaa la dhahaa:
 - a) Danan
 - b) Banaaxi
 - c) dinaah
 - d) Olol
- 6) Libaaxii hasha Geeddi cuney waxaa diley:
 - a) Wiilkii kureyga ahaa
 - b) Geeddi
 - c) Aabbihii
 - d) Geeddi adeerkiis
- 7) Saantii Libaaxa Geeddi waxuu siistey:
 - a) Awr
 - b) Qaalin
 - c) Ari
 - d) faras
- 8) Dulucda sheekadani waa :
 - a) Abaal-xumo
 - b) Magdhow
 - c) Aar gudasho
 - d) Abaal gud
- 9) Qaalinta Geeddi ku gatey saantii libaaxa waxuu u bixiyey:
 - a) Maandeeq
 - b) Maansuur
 - c) Maansuga
 - d) Magool
- 10) Geeddi aabbihii wuxuu hasha u siiyey:
 - a) Dhaxal
 - b) Deeq
 - c) Xudun
 - d) Mag-dhaw

B) Buuxi meelaha bannaan 5x1= 5 dhibcood

- 11) Geeddi waxuu lahaa hal la oran jiray _____
- 12) Qaalintii markey curatey waxay loo bixiyey _____
- 13) "war naftaada ha haligine ina keen waxaa yiri _____
- 14) Geeddi nidar waxuu ku galay in aan isaga iyo libaaxu _____
- 15) Geeddi waxuu ku sugay libaaxa halka _____ taaley

QAYBTA 2AAD: NAXWE

10X1=10DHIBCOD

1. Hoosta ka xariiq xiriiriyaha ku jira erayadan soo socda:-

- Caasho iyo Cali dugsigii bey aadeen
- Maxamed caano iyo biyo midna ma cabin
- Yusuf waxuu qaatey buugtii oo dhan
- Sahro waxay garaaceysaa guriga albaabkiisa
- Xaawo waa joogtey laakiin anigu ma arag

2. Falalkan soo socda ka dhig fal amar ah

- Qaadayaa
- Keenayaa
- Cabayaa
- Lisayaa
- Doonayaa

QAYBTA 3AAD: ERAYADA

10X1=10 DHIBCOOD

1. Erayadan keen lidkooda

- Maalin
- Caato
- Iftiin
- dhul
- Macalin

2. Erayadan soo socda ka dhig wadar

- Beer
- Nayl
- Aqal
- Waddo
- Cod

QAYBTA 4 AAD: (A) DHAQANKA IYO HIDAHA**20 DHIBCOOD****Ku buuxi meelahan banaan erayada ku haboon: 10X1= 10 dhibcood**

1. Soomaalidu waa dad isku
2. Hasha caanaha badan waxaa la dhahaa
3. Gabdhaha iyaga oo guur doonaya meel fog ka yimaada waxaa la dhaha
4. Marka subaga la shiilo waxaa digsiga ku haraa waa
5. Magaalada ganacsiga ee puntland waxaa la dhahaa
6. Ninka aan wali guursan waxaa la dhahaa
7. Naagaha marka lala guursado waxaa ku dhaca cudur la dhaho
8. Hooyadaa walaasheed carruurteeddu waxay kuu yihiin
9. Ilmaha aabbahii dhinto isagoo uurka ku jira waxaa la dhahaa
10. Ilmaha yare e hashu dhasho ee dhediga waxaa la dhahaa

(B) GABAY

Gabaygaan waxaa tiriyey Xaaji Adan Af qalooc waxuuna si weyn ugula dardaarmaayey dhalinyarada, markuu arkey dadkii wax garadka ahaa oo sii yaraanaya si ay isugu xilqaamaan masuuliyada ayaaha dalkooda iyo dadkooda waxuuna yiri :

1. Haddu geed engago Xaabadaa laga idleystaaye
2. Mid yar oo iniintiisa ah baa soo awaal baxa 'e
3. Isagaa anfaaciga hadhkiyo Ooda kaafiya 'e
4. Dadkana odeygu goortuu ka baxo iyo islaantiisu
5. Ubadkooda hara baa Tabcoo aayatiin hela'e
6. Markii aadan iyo xaawo iyo kaynta la abuurey
7. Sidaasey Arwaaxdiyo Dhirtuba ku isiraayeene
8. Ummadaan shabaabkeedu Hanan waa u aayo xumo'e
9. Inamo iyo Hablaba waxaad tihiiin aarankii kacaye.

Ka jawaab su'aalahaan**5x2= 10 dhibcood**

1. Yaa tiriyey gabeygaan?
.....
2. Isagaa anfaaciga hadhkiyo ooda kaafiya'e maxuu uga jeedaa?
.....
3. Tudacee buu ku muujiyey aaya xumada dhalintaan is xil qaamin?
.....
4. Maxaa ku kalifey in Adan uu tiriyo gabeygaan sheeg sababta?
.....
5. Ubadkooda hara baa Tabcoo aayatiin hela'e micnee ?
.....

QAYBTA 5AAD: MAAHMAAYO**10X2=20 DHIBCOOD**

1. Dhameystir Maahmaahyadaan

1. Harag sagaaro iiga kac mooye
2. Hal libaax arkeysaa
3. Meel hoo dooneysa hadal wax
4. Labo qaawani isma
5. Biyo fadhiya biyo socdaa

2. Isku aadi maahmaayahan qaybta A iyo Qaybta B

A**B**

1) Miro gunti ku jira	A. baa marti soora
2) Ammaano kugu raagtey	B. Waa dhacaan
3) Nin habaarani	C. Kuwo geed saran looma daadiyo
4) Xumbo iyo xiisaba	D. Yaddaa baad moodaa
5) Nin miyir qaba	E. Ma harsado

QAYBTA 6AAD: HEES HAWLEEDYO 5 DHIBCOOD

Soomaalidu waxa ay ku heesaan hees hawleeyo markay shaqeeynayaan, xoolaha raacayaan, aroorinayaan, Caanaha lulayaan ama waxaraha daajinayaan.

Haddaba hees hawleedyadan maxaa loo adeegsadaa:

(1)

- i. Haanyahay dhigdhigo dhabar yar waagii dharaarowye sow mana dhanaanaatid
- ii. Waa layna sugayaaye suudiga ragbaa tubane saab qararo keen subaga

(2)

- i. Xoowa xoowa waxarow wax la sheeg
- ii. qaroon qubatay la sheeg
- iii. Qansax daatay la sheeg

(3)

Hashaan ciilkeed ama caradeed ceelkaba ugalay carruuraha baas miyey celiyeen

